

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 10Asan/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 1018201319
Dátum vydania rozhodnutia: 31. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1018201319.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Mariána Fečíka a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD. LL.M. v právnej veci žalobcu (sťažovateľa) JUDr. Petra Haňdiaka, zapísaného v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou pod č. 95 vykonávajúci advokáciu ako konateľ obchodnej spoločnosti GARANT PARTNER legal s.r.o., so sídlom Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, IČO: 36 856 380, právne zastúpeného JUDr. Martinom Dočárom, advokátom, so sídlom Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, proti žalovanej Slovenskej advokátskej komore, so sídlom Kolárska 4, 813 42 Bratislava, IČO: 37 795 141, právne zastúpenej JUDr. Evou Bušovou, advokátkou, so sídlom Tobrucká 6, 811 02 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. p. II. ODS-40/17:2464/2016 zo dňa 7. júna 2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/153/2018-61 zo dňa 25. februára 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 5S/153/2018-89 zo dňa 12. novembra 2020, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/153/2018-61 zo dňa 25. februára 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 5S/153/2018-89 zo dňa 12. novembra 2020 m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e ž a l o v a n e j č . p . I I . O D S - 4 0 / 1 7 : 2 4 6 4 / 2 0 1 6 z o d ň a 7 . j ú n a 2 0 1 8 z r u š u j e a v e c j e j v r a c i a n a d ě a š i e k o n a n i e .

Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde.

O d ô v o d n e n i e

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. IX. Disciplinárny senát Disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory, ako prvostupňový správny orgán, rozhodnutím sp. zn. DS IX.-19/17:2464/2016 zo dňa 27.10.2017 uznal žalobcu podľa § 21 ods. 2 písm. d) v spojení s § 26 ods. 1 Disciplinárneho poriadku Slovenskej advokátskej komory za vinného, že vykonávajúci advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným GARANT PARTNER legal, s.r.o., so sídlom Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, IČO: 36 856 380 uzavrel dňa

05.03.2015 s Mestom Trenčín, Mierové námestie 2, 911 61 Trenčín kúpnu zmluvu, na základe ktorej GARANT PARTNER legal, s.r.o. za kúpnu cenu 1,- € odkúpila do svojho vlastníctva Správu z právneho auditu, ktorú pre Mesto Trenčín ako pre svojho klienta vyhotovila GARANT PARTNER legal, s.r.o. na základe zmluvy o poskytnutí právnych služieb uzavretej dňa 22.12.2010 za odmenu vo výške 8.000,- € bez DPH, čím došlo k zmareniu plnenia povinnosti uloženej Mestu Trenčín v právnej veci žalobcu Centrum enviromentálnych aktivít Trenčín proti žalovanému Mesto Trenčín zastúpenej GARANT PARTNER legal, s.r.o. rozsudkom Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 13C/94/2013-56 zo dňa 23.04.2014 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8SŽi/39/2014 zo dňa 19.08.2015, ktorým bola Mestu Trenčín ako žalovanému uložená povinnosť sprístupniť žalobcovi „Správu z právneho auditu“ vypracovanú v zmysle čl. 1 ods. 3 a 4 zmluvy o poskytnutí právnych služieb uzatvorenú dňa 22.12.2010 medzi Mestom Trenčín a GARANT PARTNER legal, s.r.o., čím sa žalobca dopustil disciplinárneho previnenia podľa § 56 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/455/>> o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 586/2003 Z.z.“), pretože porušil povinnosti advokáta uložené mu v ustanoveniach § 18 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z.z. a § 2 ods. 4 Advokátskeho poriadku, za čo sa mu uložilo podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona č. 586/2003 Z.z. disciplinárne opatrenie verejné napomenutie.

2. Na odvolanie žalobcu a navrhovateľa žalovaná napadnutým rozhodnutím sp. zn. II. ODS-40/17:2464/2016 zo dňa 07.06.2018 vo výroku o uznaní viny prvostupňové správne rozhodnutie potvrdila a podľa § 59 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. v spojení s § 44 písm. c) Disciplinárneho poriadku Slovenskej advokátskej komory prvostupňové rozhodnutie vo výroku o uložení disciplinárneho opatrenia zmenila tak, že podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 586/2003 Z.z. uložila disciplinárne opatrenie peňažnú pokutu vo výške 1.000 €.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 190 Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4. Z vykonaného dokazovania zadokumentovaného v administratívnom spise žalovanej a doplneného o rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6SŽi/5/2012 zo dňa 24.03.2013 mal krajský súd bezpečne preukázané, že žalobca ako advokát zapísaný v zozname advokátov vedenom SAK vykonávajúci advokáciu ako konateľ spoločnosti AK GARANT PARTNER legal, s.r.o., ktorá poskytovala právnu službu Mestu Trenčín (Zmluva o poskytnutí právnej služby zo dňa 22.10.2010), zastupujúc Mesto Trenčín v súdnom konaní vedenom pred Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 11S/65/2011 a následne pred Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 6SŽi/5/2012 vo veci sprístupnenia výsledkov právneho auditu a pred Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 13S/94/2013, následne pred Najvyšším súdom SR sp. zn. 8SŽi/39/2014 rovnako vo veci sprístupnenia výsledkov právneho auditu (Správy správneho auditu vypracovanej v zmysle Zmluvy zo dňa 22.12.2010) predložil dňa 05.03.2015 Mestu Trenčín návrh kúpnej zmluvy a dňa 09.03.2015 uzavrel kúpnu zmluvu, ktorou bolo na AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. prevedené vlastníctvo k Správe z právneho auditu napriek vedomosti o tom, že Mesto Trenčín má povinnosť túto podľa zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) sprístupniť žiadateľovi.

5. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že kúpnu zmluvou zo dňa 09.03.2015 bol dokument „Správa z právneho auditu“ prevedený z Mesta Trenčín na kupujúceho AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. , sporným bolo či advokát JUDr. Peter Haňdiak zapísaný v zozname advokátov vedenom SAK, t.j. žalobca, ktorý kúpnu zmluvu zo dňa 09.03.2015 za Advokátsku kanceláriu ako konateľ spoločnosti podpísal, nesie za jej uzavretie za daných skutkových okolností disciplinárnu zodpovednosť a či bola daná pôsobnosť žalovanej viesť disciplinárne konanie voči žalobcovi.

6. Žalobca v žalobe primárne namieta, že kúpnu zmluvu uzavrela AK GARANT PARTNER legal, s.r.o., v ktorej je žalobca konateľom a uzavretie kúpnej zmluvy nemožno považovať za právnu službu

v zmysle zákona o advokácii a Zmluvy zo dňa 22.12.2010. Kúpna zmluva bola uzavretá podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda ide o súkromný právny úkon, ku ktorému AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. pristúpila z dôvodu ochrany obchodných záujmov spoločnosti chrániac jej know how. Niet pochyb o tom, že návrh kúpnej zmluvy, ktorým sa previedlo vlastníctvo k Správe bol vypracovaný AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. (05.03.2015) a že túto aj uzavrela (09.03.2015) s Mestom Trenčín AK GARANT PARTNER legal, s.r.o., za ktorú konal JUDr. Peter Haňdiak, konateľ spoločnosti. Krajský súd na tomto mieste považoval za potrebné pripomenúť, že zákon č. 586/2003 Z.z. za advokáta považuje toho, kto je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie komora (§ 2 ods. 1). V ustanovení § 12 ods. 1 zákon ďalej upravuje, že advokát môže advokáciu vykonávať nielen samostatne (písm. a)), ale o.i. ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným (písm. e). Žalobca je zapísaný v zozname advokátov vedenom v SAK pod č. 95 a je konateľom AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. Preto bola podľa názoru krajského súdu daná pôsobnosť SAK vo veci viesť voči žalobcovi disciplinárne konanie. Tomuto názoru zodpovedá i jazyk zákona, ktorý v celom texte používa označenie advokát. Pre vec je irelevantné tvrdenie žalobcu, že zmluva bola uzavretá mimo rámec právnej služby. Primárnym je, aký bol úmysel, inak povedané, čo sa uzavretím kúpnej zmluvy sledovalo a následne z toho vyvodit', či uzavretie kúpnej zmluvy je možné klasifikovať ako zneužívajúce konanie nezodpovedajúce pravidlám výkonu advokácie.

7. V tomto smere bolo podstatným zistiť, či žalobca v čase uzavretia kúpnej zmluvy vedel alebo mohol vedieť, že existuje povinnosť Mesta Trenčín sprístupniť informáciu, tvoriacu predmet prevodu podľa zákona č. 211/2000 Z.z. Ako vyplynulo zo zistení krajského súdu, rozsudkom č. k. 11S/65/2011-54 zo dňa 21.02.2012 Krajský súd v Trenčíne zrušil fiktívne druhostupňové rozhodnutie Mesta Trenčín zo dňa 26.05.2011. V predmetnej súdnej veci Mestský úrad v Trenčíne svojim rozhodnutím zo dňa 17.05.2011 nevyhovел žiadosti žiadateľa o zaslanie výsledkov právneho auditu vykonaného AK GARANT PARTNER legal, s.r.o., s ktorou Mesto Trenčín uzavrelo 22.12.2010 Zmluvu o poskytovaní právnych služieb, pretože AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. súhlas so sprístupnením neudelila. Ako dôvod nevyhovenia žiadosti preto Mesto Trenčín uviedlo, že právna analýza spĺňa atribúty predmetu autorského práva a je predmetom ochrany duševného vlastníctva. Na odvolanie Mesta Trenčín Najvyšší súd SR rozsudkom vo veci sp. zn. 6Sž/5/2012 zo dňa 24.04.2013 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne potvrdil. V uvedenej súdnej veci bolo Mesto Trenčín právne zastúpené AK GARANT PARTNER legal, s.r.o., za ktorú konal konateľ a advokát JUDr. Peter Haňdiak.

8. O sprístupnenie rovnakej informácie, t.j. výsledku právneho auditu - Správy z právneho auditu vypracovaného AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. dňa 21.09.2011 požiadal žiadateľ - Centrum environmentálnych aktivít Trenčín. V súvislosti s týmto žiadateľom prebiehalo pred Krajským súdom v Trenčíne konanie vedené vo veci sp. zn.13S/94/2013, v ktorom Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 13S/94/2013-56 zo dňa 23.04.2014 zrušil rozhodnutie (oznámenie) Mesta Trenčín a uložil mu povinnosť Správu z právneho auditu žiadateľovi sprístupniť. Krajský súd v Trenčíne v odôvodnení rozsudku okrem iného konštatoval, že celý postup správneho orgánu sa javí ako účelový, s úmyslom nesprístupniť žiadateľovi požadovanú informáciu a dokonca ako postup, ktorým sa malo žiadateľovi zabrániť preskúmať postup žalovaného. Krajský súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, že predmetný právny audit je autorským dielom keďže Mesto Trenčín na podporu svojich tvrdení neuviedlo žiaden argument. Na odvolanie Mesta Trenčín Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 8Sž/39/2014 zo dňa 19.08.2015 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/94/2013-56 zo dňa 23.04.2014 ako vecne správny potvrdil a s argumentáciou súdu (okrem námietky ohľadne nedostatku výzvy) sa stotožnil. I v uvedenom súdnom konaní bolo Mesto Trenčín zastúpené AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. Z uvedeného nesporne vyplýva, že AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. konajúca vo veci konateľom JUDr. Petrom Haňdiakom, vedomosť o povinnosti sprístupniť požadovanú informáciu mala.

9. V posudzovanej veci sa žalobca v disciplinárnom konaní, tiež v žalobe bráni i tým, že súhlas so sprístupnením Správy z právneho auditu neudelil, pretože chránil obchodné záujmy spoločnosti a jej know-how (vo vyššie poukázanom správnom konaní dôvodom mala byť ochrana autorského diela). Ako už krajský súd vyššie uviedol sprístupnenie Správy z právneho auditu bolo predmetom viacerých

správnych konaní a následne súdnych preskúmovacích konaní. Súdny sa zhodli v tom, že požadovanú informáciu - Správu z právneho auditu je treba sprístupniť, k tvrdeniu žalobcu o ochrane obchodných záujmov krajský súd odkázal na právny záver Krajského súdu v Trenčíne vyslovený v rozsudku č. k. 13S/94/2013-56 zo dňa 23.04.2014, ktorý prevzal i Najvyšší súd SR v rozsudku vo veci sp. zn. 8Sž/39/2014 zo dňa 19.08.2015, že „pokiaľ ide o dokumenty, ktoré obsahujú množstvo údajov a ujednání rôznej povahy, z ktorého dôvodu tieto dokumenty používajú rôznu ochranu a nemôžu byť z tohto dôvodu v celosti ako kópie žiadateľovi sprístupnené (napr. z dôvodu ochrany obchodného tajomstva alebo ochrany informácií dôverného charakteru), nezbavuje to povinnú osobu (v tomto prípade žalovaného) povinnosti sprístupniť jednotlivé informácie zo zmluvy a ďalšieho materiálu, vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje ZSI“. Ďalej súd uviedol, že uvedené sa vzťahuje na prípady, ktorých je predmet sprístupnenia spravidla právne zložitý.

10. S uvedeným záverom sa krajský súd bez výhrad stotožnil. I v správnom súdnictve ako osobitnej forme súdnej ochrany je treba, aby súdy aplikovali princíp právnej istoty (ust. § 25 SSP v spojení s čl. 2 ods. 1 a 2 CSP). Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Neušlo popri tom pozornosti správneho súdu, že kým v poukázaných iných súdnych veciach vedených pred Krajským súdom v Trenčíne a Najvyšším súdom SR sa žalobca a Mesto Trenčín bránili ochranou Správy z právneho auditu ako autorského diela, v predmetnej posudzovanej veci žalobca už hovorí o ochrane osobných záujmov a ochrane know-how. I zmena v tejto argumentácii žalobcu nasvedčuje, že vypracovanie návrhu kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva k Správe z právneho auditu, ktorá bola predmetom opakovaných žiadostí o sprístupnenie informácií z Mesta Trenčín na AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. a následne jej uzavretie dňa 09.03.2015 po vydaní rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/94/2013-56 zo dňa 23.04.2014, ktorým bola Mestu Trenčín uložená povinnosť sprístupniť požadovanú informáciu, sledovalo účel nesprístupnenie informácie.

11. Povaha kúpnej zmluvy, teda to či sa jedná o súkromný alebo verejný právny úkon, je za daných skutkových a právnych okolností bez právnej relevancie. Žalobca konajúci ako konateľ AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. mal rozpoznať, či uzatvorenie kúpnej zmluvy bude mať následok porušenie práva na sprístupnenie informácie, ktorého ochrana je garantovaná článkom 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. I keď článok 26 ods. 4 Ústavy SR umožňuje právo vyhľadávať a šíriť informácie zákonom obmedziť, z ustanovenia § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 211/2000 Z.z. vyplýva, že obmedziť sprístupnenie informácie alebo informácie nesprístupniť v kolízii s porušením ochrany duševného vlastníctva ustanovené osobitným predpisom možno len ak osoba oprávnená podľa týchto osobitných predpisov na výzvu povinnej osoby na sprístupnenie informácie udelí súhlas. Prenesené na daný prípad, žalobca síce tvrdí, že Správu z právneho auditu požíva ochranu z dôvodu ochrany obchodného tajomstva, či ochrany know-how (v skoršom konaní ochrana autorského diela) a pre tento dôvod súhlas s jej sprístupnením neudelil, toto svoje tvrdenie ničím v disciplinárnom konaní a skoršie ani v správnom konaní neosvedčil a nepreukázal. Tým je udelenie nesúhlasu so sprístupnením spochybnené. Nemožno pritom opomenúť ani iný režim ochrany know-how oproti ochrane autorského diela v zmysle zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) (ďalej len „Autorský zákon“). Kým autorské dielo používa ochranu v zmysle tohto osobitného zákona, know-how v slovenskom právnom poriadku nie je ani definované a neexistuje ani osobitná úprava. Všeobecne pod know-how možno rozumieť znalosti, informácie, skúsenosti, vedomosti, či poznatky z rôznych oblastí, najmä z oblasti výroby, obchodu, výskumu, vedy, technológií, ekonomiky, hospodárstva a pod.

12. Pre komplexnosť je treba uviesť, že napriek súdmi uloženej povinnosti sprístupniť Správu z právneho auditu Mesto Trenčín žiadosti podľa zákona č. 211/2000 Z.z. Centra environmentálnych aktivít Trenčín nevyhovelo (rozhodnutie č. ÚP-PZ/2015/27457/93660 zo dňa 30.09.2015). Ako dôvod nevyhovenia žiadosti a nesprístupnenia Správy uviedlo tú skutočnosť, že uzavretím kúpnej zmluvy dňa 09.03.2015 došlo k prevodu vlastníctva k Správe z právneho auditu a Mestu Trenčín zaniklo právo

na akúkoľvek dispozíciu s touto Správou, vrátane povinnosti na jej sprístupnenie (§ 3 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z.).

13. Žalobca tiež namietal, že žalovaná rozhodnutie vydala na základe skutkového stavu, ktorého zistenie bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci. Namietala, že k dôvodom uzavretia kúpnej zmluvy nebol vypočítaný navrhnutý svedok a neboli skúmané podmienky know - how. Žalovaná viedla disciplinárne konanie voči žalobcovi na tom skutkovom základe, že uzavretím kúpnej zmluvy dňa 09.03.2015 s Mestom Trenčín, ktorou došlo k prevodu vlastníctva k Správe z právneho auditu, ktorú AK GARANT PARTNER legal, s.r.o. vyhotovila pre Mesto Trenčín na základe Zmluvy o poskytovaní právnej služby zo dňa 22.12.2010, došlo k zmareniu povinnosti Mesta Trenčín Správu sprístupniť podľa zákona č. 211/2000 Z.z. Ako už bolo súdom konštatované, dokumentácia obsiahnutá v administratívnom spise žalovanej, doplnená o vyššie citované rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne a Najvyššieho súdu SR dostatočne preukazuje vecne správny záver, že žalobca svojim konaním v súvislosti s uzavretím kúpnej zmluvy znížil dôstojnosť advokátskeho stavu a o to viac, že jeho konanie bolo predmetom medializácie. Teda konal v rozpore s § 18 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z.z., pretože nedodrжал pravidlá profesijnej etiky a iné pravidlá, ktoré určuje predpis a v rozpore s § 2 ods. 4 Advokátskeho poriadku, čím znížil dôstojnosť advokátskeho stavu.

14. Podľa názoru krajského súdu žalovaná prostredníctvom konajúcich orgánov skutkový stav vo vzťahu k predmetu konania zistila spoľahlivo v ponímaní presnosti a plnosti zistení a tieto svoje závery zhrnula do správneho právneho záveru opierajúceho o relevantné právne predpisy a logickú argumentáciu. Ak žalobca namietala, že II. Odvolací senát SAK vo svojom rozhodnutí prekvalifikoval skutkovú podstatu disciplinárneho previnenia, krajský súd s týmto tvrdením žalobcu nesúhlasil. Vymedzenie predmetu disciplinárneho stíhania spočívajúce v špecifikácii disciplinárneho previnenia uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania obsahuje len rozhodnutie IX. Disciplinárneho senátu SAK zo dňa 27.10.2017, ktoré II. Odvolací senát SAK výrokom 1 svojho rozhodnutia zo dňa 07.06.2018 podľa § 59 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z., t.j. výrok o uznaní viny ako vecne správne potvrdil. Zmenu vykonal len vo výroku o uložení disciplinárneho opatrenia, keď prvostupňovým rozhodnutím uložené verejné napomenutie nahradil peňažnou pokutou vo výške 1.000,- €.

15. Žalobca dôvody zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovanej vidí aj v jeho nepreskúmateľnosti spočívajúcej najmä v tom, že II. Odvolací disciplinárny senát SAK zmenil uložené disciplinárne opatrenie, avšak zmenu dostatočne nezdôvodnil. Na tomto mieste správny súd považoval za potrebné pripomenúť, že správne konanie od jeho začatia až po rozhodnutie odvolacieho orgánu tvorí jeden celok. IX. Disciplinárny senát SAK vo svojom rozhodnutí postačujúce čo do dostatku dôvodov zdôvodnil, prečo žalobcu uznal zodpovedného z disciplinárneho previnenia a postačujúco zdôvodnil aj uložené disciplinárne opatrenie. II. Odvolací senát SAK uložené disciplinárne opatrenie považoval v kontexte všetkých skutkových okolností a s ohľadom i na medializáciu prípadu, ktorú ale nemožno pričítať na ľarchu žalobcu, za nepostačujúce, a preto rozhodol o zmene uložením peňažnej pokuty vo výške 1.000,- € namiesto navrhovaného pozastavenia výkonu advokácie.

16. I keď treba vytknúť žalovanej stručnosť zdôvodnenia tejto zmeny a zrejmú chybu v písaní v dátume kúpnej zmluvy v prvostupňovom rozhodnutí, prihliadajúc na jednotu disciplinárneho konania možno skonštatovať, že žalovaná týmto rozhodnutím v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, základné kritériá, z ktorých pri uložení disciplinárneho opatrenia vychádzala, zohľadnila. Krajský súd tiež pripomenul, že nie je účelom zrušenie rozhodnutia orgánu verejnej správy len z dôvodu zopakovania správneho procesu, pokiaľ toto nové správne konanie nemôže privodiť zmenu vecného úspechu účastníka konania.

17. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 168 S.s.p. tak, že úspešnej žalovanej priznal voči žalobcovi právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

III.

Konanie na kasačnom súde

18. Proti rozsudku krajského soudu podal žalobca v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle § 440 ods. 1 písm. f) a g) S.s.p., a proto navrhol kasačnímu soudu, aby napadnutý rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil na další konání.

19. Stěžovatel namíтал nedostatek disciplinární pravomoci žalované. Podle jeho názoru musí být okrem personálního znaku, že musí íst' o advokáta, splněná aj podmienka vecného charakteru, a to, že k posudzovanému konaniu tejto osoby musí dôjsť pri výkone advokácie.

20. Další kasační námitka sa týkala toho, že skutok, z ktorého je stěžovatel' uznaný za vinného, sa nestal. Poukázal na neexistenciu skutku, z ktorého je uznaný za vinného tým, že kúpnu zmluvu neuzatvoril pri výkone advokácie. Tiež namíтал, že každá osoba, ktorá je uznaná za vinnú zo spáchania akéhokoľvek disciplinárneho deliktu, priestupku či trestného činu má právo na presný opis skutku, ktorého sa mala dopustiť. Stěžovatel' poukazyval na nesprávne uvedené dátum uzatvorenia kúpnej zmluvy a na rozdiel medzi právnym úkonom oferty a akceptácie. Popis skutku žalovanou nezodpovedá obsahu spisu a je teda nezákonný.

21. Stěžovatel' ďalej namíтал, že krajský súd sa vôbec nevyjadril k výroku o uložení disciplinárneho opatrenia a napriek tomu krajský súd celé rozhodnutie žalovanej bez ďalšieho potvrdil.

22. Žalovaná vyjadrenie ku kasačnej stížnosti nepodala.

IV.

Právny názor Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky začal vykonávať svoju činnosť odo dňa 1. augusta 2021 (§ 101e ods. 1 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Výkon súdnictva prešiel z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky odo dňa 1. augusta 2021 vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná pravomoc Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (čl. 154g ods. 4 a 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Prejednávaná vec bola pôvodne predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a bola jej pridelená sp. zn. 10Asan/2/2021. Od 1. augusta 2021 je na konanie v tejto veci príslušný Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. Vec bola náhodným výberom pridelená kasačnému senátu 1S Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, ktorý o nej rozhodol v zložení uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia pod pôvodnou spisovou značkou.

24. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudek krajského soudu, pričom po zistení, že kasačná stížnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonné lhůtě (§ 442 ods. 1 S.s.p., § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudek, proti ktorému je kasačná stížnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná stížnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli soudu a na internetovej stránke najvyššieho správneho soudu. Rozsudek bol verejne vyhlásený dňa 31. marca 2022 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

25. Podle § 2 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. advokát je ten, kto je zapísaný do zoznamu advokátov, ktorý vedie komora.

26. Podle § 56 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z. za disciplinárne previnenie možno uložiť ako disciplinárne opatrenie

a) písomné napomenutie,

b) verejné napomenutie,

c) peňažnú pokutu až do výšky stonásobku minimálnej mesačnej mzdy ustanovenej osobitným predpisom,

d) pozastavenie výkonu advokácie uložené od šiestich mesiacov do troch rokov,

e) vyčiarknutie zo zoznamu advokátov, zoznamu advokátskych koncipientov, zoznamu euroadvokátov, zoznamu zahraničných advokátov alebo zoznamu medzinárodných advokátov.

27. Podľa § 2 ods. 4 Advokátskeho poriadku advokát nesmie prijať poverenie, ktoré by znižovalo dôstojnosť advokátskeho stavu a smie použiť len prostriedky, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými predpismi, dobrými mravmi a zásadami slušného správania sa.

28. Kasačný súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku správneho súdu preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a konanie im predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa správny súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

29. Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu ako aj napadnutých rozhodnutí správnych orgánov kasačný súd dospel k záveru, že ani v jednom rozhodnutí nebola riadne odôvodnená disciplinárna právomoc žalovanej na konanie proti sťažovateľovi. Poukázanie iba na skutočnosť, že sťažovateľ je advokát je nedostatočné. V tejto súvislosti je potrebné, aby bolo jasne a zrozumiteľne uvedené, už v rozhodnutí správneho orgánu, prečo fyzická osoba, ktorá je nositeľom profesijného označenia (advokátom), a jej konanie spadá do rozhodovacej právomoci žalovanej.

30. Po preskúmaní skutkovej vety disciplinárneho previnenia má kasačný súd za potrebné poukázať na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Asan/5/2018 zo dňa 20.08.2020, ktoré možno použiť aj na prejednávany prípad, podľa ktorého „formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúcemu zaradeniu medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvozené následky v podobe sankcií, vrátane úpravy príslušného konania, teda to, či v konečnom dôsledku ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu. Z týchto hľadísk je potrebné vychádzať pri posúdení nevyhnutnosti konkretizácie skutku a jeho miesta v rozhodnutí. Zákonná úprava je jednoznačná, pokiaľ ide o konanie o trestných činoch, obdobná právna úprava je pri priestupkoch. Výrok rozhodnutia o priestupku musí obsahovať popis skutku s označením miesta a času jeho spáchania, vyslovenie viny, druh a výmeru sankcie. Široká oblasť iných správnych deliktov jednoznačné vymedzenie výroku rozhodnutia nemá. Odkazuje sa len na správny poriadok (§ 47 ods. 2 z. č. 71/1967 Zb.), podľa ktorého výrok rozhodnutia obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého bolo rozhodnuté, poprípade tiež rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť plnenia, určí správny orgán na to lehotu. Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte musí spočívať v špecifikácii deliktu tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. Tento záver je vyvoditeľný priamo z ustanovenia § 47 ods. 2 Správneho poriadku. V rozhodnutiach trestného charakteru, ktorými sú nepochybne i rozhodnutia o iných správnych deliktoch, je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa páchatel dopustil a v čom spáchaný delikt spočíva. Význam výrokovej časti rozhodnutia spočíva v tom, že iba táto časť rozhodnutia môže zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania. Riadne formulovaný výrok a v ňom v prvom rade konkrétny popis skutku je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenia či sankcie boli uložené. Len rozhodnutie obsahujúce takýto výrok môže byť vynútiteľné exekúciou.

Záver o nevyhnutnosti úplnej špecifikácie iného správneho deliktu (z hľadiska vecného, časového a miestneho) plne korešponduje i medzinárodným záväzkom Slovenskej republiky, nakoľko v zásade i na rozhodovanie o iných správnych deliktoch dopadajú požiadavky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách (publikovaný pod č. 209/1992 Zb.), v súlade s dostupnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Z vyššie uvedeného potom je potrebné vyvodit', že výrok rozhodnutia o postihu za iný správny delikt musí obsahovať popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, poprípade i uvedenie iných skutočností, ktoré sú potrebné k tomu, aby nemohol byť zamenený iným. Ak správny orgán neuvedie tieto náležitosti do výroku svojho rozhodnutia, podstatne poruší ustanovenie zákona o správnom konaní (§ 47 ods. 2 Správneho poriadku).“

31. Zo spisového materiálu je zrejmé, že sťažovateľ neuzatvoril predmetnú kúpnu zmluvu dňa 05.03.2015 (ako je uvedené v skutkovej vete napadnutého rozhodnutia správneho orgánu), ale Mestu Trenčín k tomuto dňu datoval iba návrh kúpnej zmluvy, a teda kúpna zmluva bola uzatvorená až jej akceptáciou Mestom Trenčín dňa 09.03.2015. Vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o disciplinárnom previnení musí spočívať v špecifikácii konania tak, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s iným konaním. V rozhodnutí je nevyhnutné vymedziť presne, za aké konkrétne konanie je subjekt postihnutý. To je možné zaručiť len konkretizáciou údajov obsahujúcich popis skutku s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne uvedením iných skutočností, ktoré sú potrebné na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. Jednotlivé skutkové údaje sú rozhodné pre určenie totožnosti skutku, vylučujú pre ďalšie obdobie možnosť zámery skutku a možnosť opakovaného postihu za rovnaký skutok, pritom je potrebné odmietnuť úvahu o tom, že postačí, ak tieto náležitosti sú uvedené len v odôvodnení rozhodnutia. Význam výrokovej časti rozhodnutia spočíva v tom, že iba táto časť rozhodnutia môže zasiahnuť do práv a povinností účastníkov konania. Riadne formulovaný výrok a v ňom, v prvom rade, konkrétny popis skutku, je nezastupiteľná časť rozhodnutia, z ktorého je možné zistiť, či a aká povinnosť bola porušená a aké opatrenia či sankcie boli uložené. Až vydané rozhodnutie jednoznačne určí, čoho sa sťažovateľ dopustil a v čom spáchané disciplinárne previnenie spočíva.

32. Kasačný súd vyhodnotil ako dôvodnú aj námietku sťažovateľa týkajúcej sa nevyjadrenia sa krajského súdu k výroku o zmene disciplinárneho opatrenia. Z napadnutého rozsudku krajského súdu je zrejmé, že krajský súd si nesplnil svoju povinnosť náležite odôvodniť svoje rozhodnutie v tejto časti. Krajský súd sa zmenou disciplinárneho opatrenia v napadnutom rozhodnutí žalovanej vôbec nezaoberal. Uloženie sankcie za konkrétne disciplinárne previnenie je závažným zásahom do sféry práv sťažovateľa, a preto si vyžaduje adekvátne a podrobné zdôvodnenie. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovanej kasačný súd konštatuje, že ani žalovaná sa nevysporiadala so zmenou uloženého disciplinárneho opatrenia. Žalovaná sa tiež nevysporiadala ani s návrhom navrhovateľa (predsedu Revíznjej komisie SAK) uvedenom v bode 4. napadnutého rozhodnutia žalovanej o zmene disciplinárneho opatrenia podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 586/2003 Z.z. Napadnuté rozhodnutie žalovanej v časti uloženia disciplinárneho opatrenia sťažovateľovi nie je vôbec odôvodnené, a teda je absolútne nepreskúmateľné. Z napadnutého rozhodnutia žalovanej nie je zrejmé akými právnymi úvahami postupovala pri zmene uloženého disciplinárneho opatrenia a ani nie je kasačnému súdu ani zrejmé čo viedlo žalovanú, aby uložila peňažnú pokutu vo výške 1.000 €. Z rozhodnutia žalovanej nemožno vyvodit' záver o primeranosti a spravodlivosti uloženého disciplinárneho opatrenia. Dôvody, ktoré viedli žalovanú k zmene disciplinárneho opatrenia nemožno z napadnutého rozhodnutia žalovanej rozpoznať.

33. K uloženiu sankcie kasačný súd dodáva, že správne trestanie je založené na individualizácii sankcie vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu, pričom sankcia má plniť preventívnu a odstrašujúcu funkciu. Liberačné dôvody musia byť zakotvené priamo v zákone.

Z ustálenej judikatúry kasačného súdu vyplýva, že ukládanie pokút za správne delikty sa uskutočňuje v rámci diskrečnej právomoci správneho orgánu, zákonom stanoveného rozhodovacieho procesu, v ktorom správny orgán v zákonom upravených limitoch, hraniciach, uplatňuje svoju právomoc a určí výšku sankcie, pričom použitie správnej úvahy musí byť v súlade so zásadami logického uvažovania a rozhodnutie, ktoré je výsledkom tohto procesu musí byť aj náležite odôvodnené. Výška pokuty je vecou úvahy správnych orgánov a súd iba skúma, či toto uváženie nevybočilo z medzi a hľadísk ustanovených zákonom, či je v súlade s pravidlami logického myslenia a či podklady pre taký úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom. Voľná úvaha pri rozhodovaní o výške pokuty za správny delikt je myšlienkový proces, v rámci ktorého má správny orgán zvažovať závažnosť porušenia právnych predpisov vo vzťahu ku každému zisteniu protiprávneho konania, jeho následky,

dobu protiprávnosti tak, aby uložená sankcia spĺňala nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel. Pri zvažovaní výšky pokuty a jej následnom určení je nevyhnutné okrem zákonných predpokladov, prihliadať i na charakter sankcie ako takej, ktorou je jej preventívna a represívna funkcia. Na to, aby sankcia plnila svoju preventívnu funkciu, musí byť jej výška stanovená tak, aby sa sankcionovaná osoba do budúca vyvarovala porušení zákonných povinností, ale zasa pri splnení jej represívnej funkcie nie až tak, aby bola neprimeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti s ohľadom na okolnosti prípadu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Asan/32/2019 zo dňa 27.04.2021).

34. Na základe uvedeného dospel kasačný súd k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj napadnuté rozhodnutie žalovanej nie sú vydané v súlade so zákonom. Keďže správny súd žalobu zamietol, kasačný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti, ako aj vzhľadom na zásadu hospodárnosti, a aplikáciu revízneho princípu podľa § 462 ods. 2 S.s.p. <<https://www.aspi.sk/products/lawText/4/3848644/1/ASPI%253A/162/2015%20Z.z.%2523462.2>> rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

35. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, orgán verejnej správy je viazaný právnym názorom kasačného súdu (§ 469 S.s.p. <<https://www.aspi.sk/products/lawText/4/3848644/1/ASPI%253A/162/2015%20Z.z.%2523469>>).

36. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 <<https://www.aspi.sk/products/lawText/4/3848644/1/ASPI%253A/162/2015%20Z.z.%2523467.1>> a 2 S.s.p.

<<https://www.aspi.sk/products/lawText/4/3848644/1/ASPI%253A/162/2015%20Z.z.%2523467.2>> v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p.

<<https://www.aspi.sk/products/lawText/4/3848644/1/ASPI%253A/162/2015%20Z.z.%2523167.1>> a § 175 ods. 1 S.s.p.

<<https://www.aspi.sk/products/lawText/4/3848644/1/ASPI%253A/162/2015%20Z.z.%2523175.1>>

tak, že úspešnému sťažovateľovi priznal proti neúspešnej žalovanej nárok na úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. O výške náhrady trov konania na krajskom súde a kasačnom súde rozhodne krajský súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 S.s.p.).

37. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

